

Štvrtok 14. septembra 2017

P8_TA(2017)0359

Budúcnosť programu Erasmus+**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2017 o budúcnosti programu Erasmus+ (2017/2740(RSP))**
(2018/C 337/19)*Európsky parlament,*

- so zreteľom na články 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
  - so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej článok 14,
  - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 2. februára 2017 o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES ⁽²⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o programe Erasmus+ a ďalších nástrojoch na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania ⁽³⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2016 o úlohe medzikultúrneho dialógu, kultúrnej rozmanitosti a vzdelávania pri propagovaní základných hodnôt EÚ ⁽⁴⁾,
  - so zreteľom na otázku Komisie o budúcnosti programu Erasmus+ (O-000062/2017 – B8-0326/2017),
  - so zreteľom na článok 128 ods. 5 a článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v súčasnom kontexte by 30. výročie programu Erasmus+ nemalo byť iba časom na oslavy, ale aj príležitosťou zamyslieť sa nad tým, ako ho ešte viac sprístupniť a zinkluzívniť a zlepšiť rozvoj európskych občanov a organizácií pôsobiach v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu;
- B. keďže vzdelanie je základné ľudské právo a verejný statok, ktorý by mal byť prístupný všetkým uchádzačom, najmä študentom s nižším príjmom;
1. zdôrazňuje, že Erasmus je jedným z najúspešnejších programov EÚ a základným nástrojom na podporu činností v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu a približuje Európu jej občanom; uznáva jeho mimoriadne pozitívny vplyv na osobný a profesijný život viac ako 9 000 000 účastníkov v Európe i mimo nej vrátane susedných a kandidátskych krajínach za posledných 30 rokov;
  2. zdôrazňuje úlohu programu Erasmus+, ktorý prostredníctvom mobility a strategickej spolupráce prispel k zvýšeniu kvality inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy v EÚ, zvyšovaniu konkurencieschopnosti európskeho sektora vzdelávania, vytváraniu silnej európskej vedomostnej ekonomiky a dosahovaniu cieľov stratégie Európa 2020;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0018.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0107.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0005.

Štvrtok 14. septembra 2017

3. domnieva sa, že program Erasmus+ a jeho nástupca by mali byť zamerané predovšetkým na celoživotné vzdelávanie a mobilitu a zahŕňať formálne a neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa, a že sa tým môže podporiť rozvoj zručností a hlavných spôsobilostí z hľadiska osobného, spoločenského a profesijného naplnenia, čo úzko súvisí s presadzovaním demokratických hodnôt, sociálnej súdržnosti, aktívneho občianstva a integrácie migrantov a utečencov a umožnení širší medzikultúrny dialóg;

4. zdôrazňuje potrebu súdržného prístupu k politikám vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu vo všetkých oblastiach vzdelávania, najmä prostredníctvom prierezových príležitostí a synergií s ostatnými fondmi a programami EÚ; v tejto súvislosti poznamenáva, že nadchádzajúce obnovenie rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže je ideálnou príležitosťou na zosúladenie priorít nástupcu programu Erasmus+ s novou stratégiou EÚ pre mládež a ďalšími programami financovanými z prostriedkov EÚ;

5. je presvedčený, že program Erasmus+ by sa mal zároveň vnímať ako zásadný nástroj stratégie EÚ na podporu trvalo udržateľných cieľov a na celom svete;

6. konštatuje, že vzhľadom na vysokú mieru a význam mobility medzi vzdelávacími inštitúciami a organizáciami na kontinente a v Spojenom kráľovstve by rokovania o brexite mali vyústiť do vzájomne výhodnej dohody o postavení študentov a pedagógov z EÚ, ktorí sú zapojení do schém mobility v rámci programu Erasmus+ v Spojenom kráľovstve, a naopak;

Nezamestnanosť mladých ľudí a osobný a sociálny rozvoj

7. domnieva sa, že program Erasmus+ sa výrazne rozvinul a umožňuje, aby sa na ňom zúčastňovali viacerí účastníci, pričom im pomáha zlepšovať svoje vedomosti a znižovať nedostatky v zručnostiach a kvalifikácii, najmä rozšírením pôsobnosti v oblasti dobrovoľníctva, neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a odbornej prípravy, a rozšírením územného rozsahu pôsobnosti mimo EÚ;

8. uznáva, že mobilní vysokoškolskí študenti majú dvojnásobne vyššie šance zamestnať sa už do jedného roka po ukončení štúdia, ako ich nemobilní rovesníci a že takmer 90 %⁽¹⁾ všetkých študentov v rámci odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) zapojených do programov mobility uviedlo, že ich šanca zamestnať sa sa v dôsledku tejto praxe zvýšila; s poľutovaním však konštatuje, že mladí ľudia sú najviac vystavení riziku nezamestnanosti; uznáva preto potrebu zamerať program Erasmus+ na výraznú podporu opatrení na zabezpečenie lepších pracovných príležitostí;

9. zdôrazňuje, že dobrovoľníctvo podporuje rozvoj občianskej účasti a aktívneho občianstva a zároveň pomáha zlepšiť šance účastníkov nájsť si zamestnanie; zdôrazňuje preto, že financovanie v rámci programu Erasmus+ by malo byť súčasťou širšej politickej stratégie zameranej na vytvorenie priaznivého prostredia pre dobrovoľníctvo v Európe, no nemalo by duplikovať, ale podporovať už existujúce úspešné iniciatívy; pripomína však, že potenciálne kvalitné pracovné miesta nemôže nikdy nahradiť neplatená dobrovoľnícka činnosť;

10. pripomína skutočnosť, že Erasmus+ by mal byť zameraný na inovácie a rozvoj a kladť väčší dôraz na posilnenie zásadných zručností a kompetencií, ako sú napríklad sebadôvera, tvorivosť, podnikavosť, prispôsobivosť, kritické myslenie, komunikačné schopnosti, tímová práca a schopnosť žiť a pracovať v multikultúrnom prostredí; zdôrazňuje skutočnosť, že tieto schopnosti sa môžu v plnej miere rozvíjať prostredníctvom vyváženej kombinácie formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, a že nadobúdanie zásadných kompetencií je nevyhnutné už od skorého veku a malo by sa ďalej posilňovať prostredníctvom väčšieho investovania do opatrení zameraných na mobilitu v ranných štádiách vzdelávania a odbornej prípravy;

11. konštatuje, že program Erasmus+ by mal podporovať pevnejšie väzby medzi vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami odbornej prípravy a podnikateľským sektorom s cieľom zvýšiť zručnosti a zamestnateľnosť účastníkov a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva;

⁽¹⁾ Erasmus+ dashboard, údaje z 28. marca 2017; pozri: <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3727/eu-vet-policy-context.pdf>, s. 29.

Štvrtok 14. septembra 2017

12. zdôrazňuje úlohu OVP v rámci programu Erasmus+ z hľadiska pomoci účastníkom rozvíjať zručnosti a získavať skúsenosti potrebné na trhu práce, čím sa prispieva k vyššej zamestnateľnosti a sociálnej integrácii; nabáda na zlepšenie OVP v rámci programu Erasmus+ s cieľom viac ho zmodernizovať, sprístupniť, zjednodušiť a prispôsobiť digitálnemu veku;

13. uznáva veľký potenciál pre rozširovanie mobility študentov v rámci OVP na krátkodobé a dlhodobé stáže (Erasmus Pro) s cieľom posilniť príspevok EÚ k boju proti nezamestnanosti mladých ľudí; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili možnosti mobility študentov OVP a učňovskú prípravu v rámci programu, a to jednak uznaním samotnej hodnoty učňovskej prípravy a jednak podporou vnútroštátnych reforiem zameraných na ďalší rozvoj profesijnej prípravy a kvalifikácie a presadzovaním ich uznávania; zdôrazňuje zároveň, že stáž je formatívna príležitosť, ktorá nenahrádza platené zamestnanie;

Sociálne začlenenie a dostupnosť

14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že do programu je zapojených menej ako 5 % mladých Európanov, a to kvôli sociálno-ekonomickým faktorom, obmedzeným finančným prostriedkom, narastajúcim rozdielom medzi členskými štátmi a zložitosti postupov podávania žiadostí a administratívneho riadenia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby program viac sprístupnili a aby bol pre konečných príjemcov väčším prínosom a čo najväčšou podporou, a to najmä pre osoby zo znevýhodneného prostredia a s osobitnými potrebami;

15. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby program Erasmus+ ešte viac zinklizovali s cieľom osloviť viac mladých ľudí prostredníctvom rôznych nástrojov, najmä digitálnych technológií, a organizácie vrátane inštitúcií formálneho a neformálneho vzdelávania na všetkých úrovniach, mládežnícke organizácie, umelecké športové organizácie na miestnej úrovni, dobrovoľnícke organizácie a ostatné subjekty občianskej spoločnosti, presadzovaním stratégie začlenenia a rozmanitosti prostredníctvom programu a zameraním sa na ľudí s osobitnými potrebami a menšími príležitosťami;

16. pripomína, že nedostatočná koordinácia a prenosnosť práv v rámci sociálnych systémov EÚ predstavuje vážnu prekážku pre mobilitu ľudí so zdravotným postihnutím, a to aj napriek snahám o zinklizovanie programu Erasmus+ a ďalších iniciatív v oblasti mobility; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili spoluprácu, a tým aj mobilitu zraniteľných osôb;

17. uznáva, že jednou z hlavných prekážok účasti väčšieho počtu študentov na mobilite vysokoškolského vzdelávania je nedostatočná jasnosť a konzistentnosť pri uznávaní Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS) získaných počas obdobia mobility; vyzýva členské štáty a príslušné orgány, najmä inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, aby v plnej miere plnili dohody o vzdelávaní ako povinnú súčasť procesu mobility a zabezpečili bezproblémové uznávanie kreditov ECTS nadobudnutých počas období mobility v oblasti vysokoškolského vzdelávania v rámci programu Erasmus+;

18. je presvedčený, že mladšie generácie by mali dostať viac príležitostí na formovanie budúcnosti programu, keďže majú najlepšie predpoklady na zlepšenie jeho vízie a na to, aby ho posunuli na vyššiu úroveň, v súlade s ich súčasnými i budúcimi potrebami a výzvami, ktorým čelia pri práci, dobrovoľníckej práci a štúdiu;

19. nabáda na určitú mieru flexibility pri navrhovaní nového programu, aby dokázal rýchlo reagovať na vznikajúce výzvy a strategické priority na európskej a medzinárodnej úrovni; zdôrazňuje, že všetky nové iniciatívy by mali dopĺňať tie existujúce a mali by sa opierať o dostatočný rozpočet na zabezpečenie ich účinného fungovania;

Európska identita a aktívne občianstvo

20. je pevne presvedčený, že program Erasmus+ by mal aj naďalej stimulovať aktívne občianstvo, občianske vzdelávanie a medzikultúrne porozumenie a rozvíjať zmysel pre európsku identitu; trvá preto na tom, že všetky opatrenia v oblasti mobility vzdelávania a odbornej prípravy a formálneho a neformálneho vzdelávania financované z programu Erasmus+ tiež zvyšujú povedomie mladých ľudí o pridanej hodnote európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a motivujú ich k zapájaniu sa do európskych záležitostí;

Štvrtok 14. septembra 2017

21. domnieva sa, že tam, kde je to vhodné, by zapracovanie mobility ako súčasť programov vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy mohlo byť prospešné tak pre osobný, ako aj profesijný rozvoj študentov, a pre podporu medzikultúrneho porozumenia;

22. vyzýva Komisiu, aby pre študentov zriadila európsku študentskú elektronickú kartu, ktorá by umožňovala celoeurópsky prístup k službám;

Financovanie programu

23. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nízka miera úspešnosti projektov spustených v rámci niektorých aktivít programu Erasmus+, obmedzené granty a vysoký záujem o účasť na programe môžu ohroziť úspech programu Erasmus+ ako vlajkového programu EÚ; je pevne presvedčený, že program Erasmus+ by mal byť v konečnom dôsledku zameraný na všetkých mladých ľudí a že tieto ambiciózne vyhliadky pre budúce programové obdobie Erasmus+ by malo sprevádzať dodatočné financovanie, ktoré by sa malo odraziť v rozpočte, aby sa mohol prejavíť plný potenciál tohto programu; vyzýva preto členské štáty, Komisiu a príslušné zainteresované strany, aby v rámci očakávaní rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR) výraznejšie a viditeľnejšie podporili program Erasmus;

24. zdôrazňuje dôležitosť plynulého zavedenia nového programu Erasmus+ so strategicky naplánovaným rozpočtom od samého začiatku; nabáda na využívanie regionálnych a sociálnych fondov s cieľom zvýšiť finančný príspevok členských štátov na granty na mobilitu pre program Erasmus+; pripomína, že dôsledné uplatňovanie pravidiel programu zo strany národných agentúr vrátane dodržiavania spoločných noriem kvality a hodnotenia projektov a administratívnych postupov je základným predpokladom na zabezpečenie koherentného vykonávania programu Erasmus+;

o

o o

25. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.
